

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Az gelişmiş illerdeki yatırım ortamını canlandırmayı amaçlayan Cazibe Merkezleri Programı'nın içeriği değişti. Uygulamanın kapsamı biraz daraltıldı. Bu tür desteklerin sürdürülmesi bölgesel kalkınma için büyük önem taşıyor...

Cazibe merkezlerinin şartları değişti

VAKTIİLE 2016/9596 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile yürürlüğe konulan Cazibe Merkezleri Programı destek paketinde yer alan, faizsiz yatırım kredisi desteği-faizsiz indirimli işletme kredisi desteği, üretim desteği, bina yapım desteği, yönetim ve danışmanlık desteği, üretim tesisi taşıma desteği, kira desteği gibi bazı destek unsurlarının yeni Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkındaki 2018/11201 sayılı BKK'da yer almadığı görülüyor.

Başvurular Ekonomi Bakanlığı'na yapılıyor. Ekonomi Bakanı'nın koordinasyonunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Kalkınma Bakanı ve Maliye Bakanı'ndan oluşacak komite tarafından, kapsamdaki illerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının gerçekleştirilmesi, refahının ve istihdamının artırılması, göçün azaltılması, katma değeri ve yerlilik oranı yüksek ürünlerin üretilmesine ilişkin hususlar dikkate alınmak suretiyle 31.12.2020 tarihine kadar yapılan müracaatlardan uygun bulunan projeler program kapsamındaki desteklerden yararlandırılıyor. Desteklenmesine karar verilen yatırım projesine ilişkin yatırım karakteristiklerinin, şartlarının, sürelerinin ve öngörülen desteklerin yer aldığı yatırım teşvik belgesi düzenlenmesi gerekiyor.

DESTEKLENECEK YATIRIMLAR

Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki 23 ilde özel sektör tarafından gerçekleştirilecek "İmalat" sanayi ile "Çağrı ve Veri Merkezi" yatırımları destek kapsamında değerlendirilerek uygun bulunan ve desteklenmesine karar verilen yatırımlar, enerji desteği ile 6. Bölge için aşağıda yer alan destek unsurlarından 6. Bölge için uygulanan oran ve sürelerde yararlandırılıyor.

- Katma değer vergisi istisnası
- Gümrük vergisi muafiyeti
- Faiz desteği
- Vergi indirimi
- Sigorta primi işveren hissesi desteği
- Sigorta primi işçi hissesi
- Gelir vergisi (stopaj) desteği
- İnşaat-yapı harçları muafiyeti
- Emlak vergisi Muafiyeti
- Damga vergisi Muafiyeti

- Yatırım yeri tahsisi

ASGARİ YATIRIM TUTARI

İmalat sanayi yatırımları içinse

- Tunceli, Bayburt, Ardahan, Gümüşhane, Iğdır, Erzincan illerinde 2 milyon TL,
- Hakkari, Bingöl, Kars, Siirt, Bitlis, Muş, Şırnak illerinde 4 milyon TL,
- Ağrı, Batman, Elazığ, Adıyaman, Erzurum, Malatya, Mardin, Van, Diyarbakır, Şanlıurfa illerinde ise 5 milyon TL tutarında asgari sabit yatırım şartı aranıyor.

Çağrı merkezleri için yatırımların asgari 200 kişilik istihdam sağlaması; veri merkezi yatırımlarının ise asgari 5 bin metrekare beyaz alan ihtiva etmesi gerekiyor.

ENERJİ DESTEĞİ

Desteklenmesi uygun görülen yeni yatırımlardan enerji desteği ihtiva edenlerin ise...

- İşletmeye geçilmesini müteakip gerçekleşen sabit yatırım tutarının yüzde 25'ini aşmamak üzere aylık elektrik enerjisi giderlerinin azami yüzde 30'u üç yıl süreyle işletme bazında 10 milyon TL'si kadar Bakanlık bütçesinden destek sağlanacak.
- Enerji desteğinin oran, süre ve miktarı il, sektör veya ürün bazında uygulanması komite tarafından belirlenecek.
- Enerji desteği ödemeleri, illerde valilik bünyesinde oluşturulacak komisyonun değerlendirmesi sonucunda hazırlanan bilgi ve belgelere istinaden üçer aylık dönemler halinde yapılacak.
- Enerji desteği KDV hariç enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedeli peşin olarak fatura döneminde ödenmiş fatura tutarları dikkate alınacak.

Yatırımın gerçekleştirilmemesi veya karar kapsamında destek unsurlarından haksız ve fazla bir şekilde yararlananlardan 6183 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde yararlanılan tutar geri alınıyor. Cazibe merkezi kapsamında destek unsurlarından yararlanan yatırımcılar diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan destek unsurlarından yararlandırılmıyor.

Kapsamı daraltılmış olsa bile, bu tür desteklerin sürdürülmesinde ihtiyaç ve fayda görülüyor. Başvurular, yayımlanacak olan uygulama tebliğinde ilan edilecek belgeler üzerinden yapılıyor.